

Tisztelt Borsos István és Karsai Attila Igazgató Urak, Zimányi tanárnő, Galát János Osztályfőnök Úr! Kedves Osztálytársaim és Vendégeink!

A meghatottság, a boldogság és a szomorú gyász kavargó szívemben, amikor szeretettel köszöntöm Önöket, benneteket ezen a jeles napon. A meghatottság és a boldogság természetes, a gyász úgy látszik elkerülhetetlen. **11 egykori tanárunkat és tizenhárom osztálytársunkat már hiába várjuk érettségi találkozóra.** Öt éve avattuk az emlékoszlopunkat, amikor Szőke József tanár úr ízes orosz nyelvű köszöntővel lepett meg bennünket. Körünkben üdvözölhettük Lovász Győzöt, s átvehettük Keresztessy Rózsa, Varkoly Editke, és Szirmai Laci üdvözlését. Ma már sajnos, egyikük sem lehet közöttünk.

Kegyelettel és szeretettel Őrizzük emléküket!

Fél évszázad telt el azóta, hogy együtt énekeltük. **Ez út hazámba visszavisz...**

Szűkebb hazánk a Cserehát akkor sem festett elénk csalóka jövőt, nem ígért könnyű életet. Osztálytársaink egyik felében mégis erősebb volt a gyökerek kötése, mint a máshol boldogulásról susogó lombok repítő ereje.

Ők itthon maradtak a Csereháton meg a Hernád-völgyében. Bennünket, az osztály másik felét távolabbra vitt a sorsunk. Rokonságunk, gyermekkori emlékeink, munkánk azonban továbbra is e tájhoz kötött, s Péderi Pista hívó szavára, immár tizedik alkalommal találkozunk egykori iskolánkban.

Ha már a köszönetnél tartunk, ezt az alkalmat is fel szeretném használni, hogy **hálásan megköszönjem iskolaalapító tanárainknak** – külön Zimányi Lászlóné tanárnőnek, Borsos István Igazgató Úrnak, Galát János tanár úrnak az emberi példát, a tanítást és a nevelést, amellyel nagymértékben befolyásolták az elmúlt ötven évünket.

Munkájuk az érettséggel nem ért véget. **Tanáraink közül sokan rendszeresen részt vettek találkozóinkon,** s a velük folytatott beszélgetések új élményeket, feltöltődést jelentettek.

Köszönöm az iskola későbbi vezetőinek **Kormány Pál, Malinkó András, és Karsai Attila igazgató uraknak és a vezetésük alatt dolgozó tanári karnak,** hogy ápolták és fenntartották az elődök, - Borsos István és tanártársai - által megteremtett genius locit, a hely szellemét, s gyarapították, fejlesztették egykori iskolánkat. **Jó érzés, hogy ötven éve van hová visszatérni.**

Az ötven éves évforduló a számvetés ideje is. Soron következő osztályfőnöki óránkon – gondolom - ezt mindnyájan megteesszük majd.

A számvetésekhez, a bakancslisták készítéséhez, a hátralévő teendők tervezéséhez szeretnék néhány gondolattal hozzájárulni.

1)Az évek során meggyőződésemmé vált, hogy saját pályánkat, életutunkat, játékerünket mi magunk csak viszonylag kis mértékben határozhatjuk meg.

A biológiai és a társadalmi örökség, az ifjúkori környezet, a szülők és nevelők példája, a tőlünk független események vonatkozásában nem vagyunk döntési helyzetben. **Az azonban már tőlünk függ, hogy a pályán hogyan játszunk, a teret hogyan használjuk ki, s a külső eseményekhez hogyan alkalmazkodunk.** A két csoportot nem könnyű elkülöníteni, s ez nagyon megnehezíti a reális önértékelésünket is.

A találkozót előkészítő beszélgetések során több nehéz, példaértékű sorsot ismerhettem meg. **Nagy hátrányokkal indulva, rögzös pályá-kon vetettétek meg a lábatokat, neveltetek értékes gyerekeket, s biztosítottátok szüleitek emberhez méltó öregségét.** Szerintem ez társadalmilag hasznosabb karrier, mint például kifogni egy forgószelet, s hagyni, hogy közel sodorjon valaki kétes eredetű húsos fazekához.

2)Divatos dolog mostanában beszólni a hatvan év felettieknek: **Nektek már csak múltatok van!** Ennyi idős korára az emberek egy része már megtanul néhány dolgot az időről. Stephen Hawking az idő ma élő legnagyobb tudósa szerint az időnek pszichológiai iránya is van. Érzékeink – a fiatalabbak érzékei is - csak ennek a jelzésére, követésére képesek, s akinek jól működnek **az a múltra emlékszik és nem a jövőre.**

Tan Twan Eng malajziai író tanácsa nem csak a mi nemzedékünknek szól: „Amikor eltévedsz a világban, vagy magában az idő birodalmában, emlékezz vissza rá, ki voltál valaha, és nyomban tudni fogod, ki vagy jelenleg!”

3) Ha ezt tudjuk, könnyebb lesz meghatározni, hogy merre induljunk tovább. Michelle Cohen amerikai író nő megfogalmazása szerint: „Nem mehetsz vissza, hogy másképpen kezd el a múltat, de elindulhatsz előre, hogy másképp fejezd be a jelent.”

Az előre induláshoz, a saját tervek készítéséhez szeretett tanáraink példája, hasonló korban végrehajtott váltásaik jó alapokat jelentenek. De biztosan találhatunk muníciót egymás beszámolóiban is. Eddig meg nem valósult gyerekkori álmaink valóra váltásához még nem késő hozzákezdeni, még nem késő tanulni, váltani.

3) A mi jelenünkben és jövőnkben természetszerűen értékelődik fel a család, ezen belül az unokák is. A már idézett Tan Twan Eng szavaival szólva:” az unokák a születésük előtt bennünk éltek, s mi bennük és az ő unokáikban élünk majd a halálunk után.”

Gál Elemér egri író szerint „Csak az egyes emberek öregszenek meg. Az élet sohasem öregszik.”

Encs, 2016. május 21.

Dr.Fehér Alajos
egyetemi magántanár
öregdiák